

TANMENETJAVASLAT

Életvitel és gyakorlati ismeretek

3. osztály

óraszám	Tananyag	Tanulói tevékenység	Fogalmak	Eszközök
ÉLETVITTEL				
1–3.	Öltözködés Öltözködés az időjárásnak, évszaknak, napszaknak megfelelően	Beszélgetés Évszakokhoz, időjáráshoz ruhadarabok rendelése Válogatás Napirend közös összeállítása, a napszakoknak megfelelő ruhadarabok keresése	időjárás, évszakok neve, napszakok neve, ruhadarabok neve	szemléltetőképek az évszakokról, képek a napirendről, saját ruhadarabok, öltöztetőbabák és ruhák tk. 3–8. o.
4.	A lábbeli is az öltözék része A lábbeli tisztítása	Beszélgetés Az évszakoknak időjárásnak megfelelő lábbeli viselete. 1-1 saját cipő tisztítása, amit órára mindenki visz magával	papucs, szandál, cipő, csizma, gumicsizma; cipőtisztító eszközök neve	tk. 9–10. o. különböző lábbelik, cipőtisztító eszközök
5.	Tisztálkodás Kéz-, láb-, köröm ápolása	Beszélgetés Az alapos kézmosás és a körömkefe használatának gyakorlása	kézápolás, lábápolás, körömápolás, körömkefe, kézápoló krém	tk. 11–12. o. szappan, körömkefe, törölköző
6.	Tisztálkodás Fogmosás. A fogmosás eszközeinek alkalmazása, tárolása	A helyes fogmosás menetének rögzítése, gyakorlása	fogmosás fogkefe, fogkrém	tk. 13–14. o.
7.	Tisztálkodás Fogápolás. A helyes táplálkozás, fogápolás és a fogak állapotának kapcsolata (Amennyiben lehetőség van rá, az iskola védőnőjének foglalkozása legyen ez)	Beszélgetés Feladatlapok megoldása	táplálkozás fogak állapota	bemutató transzparens játékos feladatlap
8.	Táplálkozás Terítés, tálalás – terítés adott helynek és alkalomnak megfelelően	Terítés gyakorlása Egy-egy alkalomnak megfelelő teríték, ünnepi asztal „elkészítése”, alkalmazva a tanult szalvétahajtogatási módokat	terítés, teríték	tk. 15–16. o. különböző alkalmi terítékhez szükséges eszközök

óraszám	Tananyag	Tanulói tevékenység	Fogalmak	Eszközök
9–10.	Az életkornak, napszaknak megfelelő táplálkozás Váltakozatos étrend	Táplálkozással kapcsolatos tudnivalók elsajátítása Napszakok és odatarozó étkezések nevének pontos ismerete	napszakok étkezések neve	tk. 17–19. o.
11–12.	Élelmiszerek a táplálkozásban. Élelmiszerek csoportosítása	Élelmiszerek besorolása a megfelelő kategóriába Reklámjűságokból, szórólapokból élelmiszerek képének kivágása. Azokból (csoportosítva) tablóképzítés	élelmiszer zöltségféle gyümölcs tejtermék, péksütemény hústféle, tésztafélék	tk. 20. o. reklámjűságok, olló ragasztó, kartonok
13.	Mosogatás	Egyszerű étel elkészítése és elfogyasztása után az asztal leszedése, edények szétválogatása, mosogatás	evőeszközök tányérok poharak főzőedények	tk. 21. o. főzőeszköz szükséges edények
14.	Munkatevékenységek Játékok tisztítása Virágápolás (nem csak ezen az órán, hanem folyamatosan)	A tanulócsoporthoz játékaiknak megtisztítása, rendberakása Virágok locsolása száraz levelek eltávolítása	játékok, tisztítás virágápolás	tk. 22. o. tisztítóeszközök
15–16.	Munkatevékenységek Közös helyiségek csoportos takarítása – A tanterem takarítása – A takarítás eszközei	A tanterem közös takarítása Annak gyakorlása, hogyan kell rendet rakni egy-egy életvitelóra után	helyiség	tk. 23. o., 24. o. takarítóeszközök
17–18.	Házimunkák (Munkamegosztás a családban)	Beszélgetés – Házimunkák több szempontú csoportosítása – Balesetmentes munkavégzés elsajátítása	házimunka különböző házimunkák megnevezése	tk. 25–26. o.
19.	A házimunkát megkönnyítő gépek, eszközök	A háztartási gépek funkciójának, használatának megismerése – csoportosítások	háztartási gép daráló, háztartási robotok, porszívó	tk. 27–28. o.

óraszám	Tananyag	Tanulói tevékenység	Fogalmak	Eszközök
TERVEZÉS, ÉPÍTÉS				
20.	Építés Családi ház makettjének felépítése az építődoboz elemeiből	Építés minta alapján, majd önállóan	építődoboz családi ház	tk. 29. o. építődoboz
21.	Tervezés Családi ház alaprajzának elkészítése az építődoboz elemeinek felhasználásával	Alaprajz megtervezése, megépítése az építődoboz elemeiből	tervezés alaprajz	tk. 30. o. építődoboz
22.	Belső tér modellezése	Építődoboz elemeiből bútorok építése. Ezekkel a ház berendezése (alaprajzi!)	bútor	tk. 30–31. o. építődoboz, esetleg színes építőkockák
23–24.	Térrendezés Tereptárgyak készítése	A modellezéshez szükséges tereptárgyak elkészítése közösen	tereptárgyak	tk. 32–33. o. dobozok, színespapír hurkapálcá, drót, parafadugó, ragasztó, olló, papírhenger
25.	Térrendezés Települések modellezése	A tereptárgyak felhasználásával településformák építése, létrehozása	településformák falu város	tk. 34. o. tereptárgyak
ANYAGOK ÉS ÁTALAKÍTÁSUK				
26.	Tárgyalakítás képlékeny anyaggal Agyagmunkák Md.: spagettis tál, gyertyatartó	Gömbölyítés, lapítás, mintázás műveletének elvégzése	gömbölyítés lapítás mintázás	tk. 36. o. agyagi, fokhagymanyomó, mintázó készlet
27.	Képlékeny anyagok Só-liszt Md.: kigyó, baba	Lapítás, hengerítés műveletének végzése Festés temperával	lapítás hengerítés	tk. 37. o. só, liszt, temperafesték, ecset, fokhagymanyomó
28.	Képlékeny anyagok Viasz megmunkálása	Viasz olvasztása felhőtt segítségével, viasz színezés, formázás, díszítés	viaszolvasztás formázás	tk. 38. o. viasz, filter, szivószal tempera
29.	Papírmunkák Papír nyírása, „sodtrása” Md.: papírgyöngy	Sablon használata: nyírás papír-háromszögek feltékerése hurkapálcára. Fűzés	nyírás, sablon	tk. 39. o. színes csomagolópapír sablon, tű, céma, hurkapálcá

óraszám	Tananyag	Tanulói tevékenység	Fogalmak	Eszközök
30.	Papírmunkák – papír nyírása, ragasztása Md.: ablakdísz pauszpapírból	Sablonok alapján formák kivágása, ragasztása	sablon, forma pauszpapír	tk. 40. o. pauszpapír
31.	Papírmunkák – papír hajtogatása, ragasztása Md.: dobókocka és dominó	Sablon átmásolása kartonra. Hajtogatás, ragasztás, mintázás	sablon átmásolás hajtogatás	tk. 41. o. karton, olló, ragasztó
32–33.	Papírmunkák – papír mérése, nyírása, hajtogatása, fűzése Md.: terítő papírból szöve	Papírsíkok hajtogatása adott méretre; papír „szövése”	hajtogatás szövés	tk. 42. o. csomagolópapír, olló, ragasztó
34.	Papírmunkák – papír nyírása, ragasztása Md.: könyvjelzők	Könyvjelzők alapjainak méretre történő szabása, díszítése. Differenciáltan: cikk-cakk olló használata	mérés bevágás visszahajtás	tk. 43. o. karton, ruhaanyag, újság, olló, ragasztó fonal
35.	Papírmunkák – papír nyírása, ragasztása – sablon használata Md.: hintázó pingvin	Sablonok körülrajzolása után a md. Összeállítása. Beszélgetés; Tudnivalók a papírról	sablon pingvin	tk. 44. o. karton, olló, ragasztó vonalzó
36.	Papírmunkák – papír nyírása, ragasztása – sablon használata Md.: térbeli virágok	Sablon körülrajzolása, virág részének nyírása után a munkadarabok összeállítása	térbeli, merőleges, sablon	tk. 45–46. o. karton, olló, ragasztó vonalzó
37.	Papírmunkák – mérés vonalzóval, sablon haszn. Md.: üdvözlőkártya térbeli virágdísszel	Üdvözlőkártya elkészítése; esetleg üdvözlőt szövegének beírása	üdvözlőkártya térbeli	tk. 47. o. rajzlap, színes papírok olló, ragasztó, vonalzó
38.	Papírmunkák – körző használatának gyakorlása Md.: virágcsokor kötlapokból	A körzővel megrajzolt kötlapok „pontos” illesztése, ragasztása	kúp, csúcs térhatású	tk. 48. o. origami papír, karton olló, ragasztó, körző
39.	Papírmunkák – sablon használata: nyírás – szagatott-jelölt vonal mentén Md.: süni az avarban	Sүн átmásolása, színezése vagy festése. Az avar tetszés szerinti elkészítése: A kép összeállítása	szagatott vonal visszahajtás	tk. 49. o. karton, tempera, színes ceruza, ecset olló, ragasztó, szárazlevelek, ceruza „forgács”

óraszám	Tananyag	Tanulói tevékenység	Fogalmak	Eszközök
40–41.	Papírmunkák – sablon használat – új technika: mozgó térhatású szem készítése Md.: mozgószemű papírállatkák	Sablon alapján a munkadarab elkészítése. Egy rövid mese vagy kitalált történet eljátszása	sablon, fólia, forma	tk. 50–51. o. színes kartonok, hurkapálcá, olló, ragasztó, egész bors, üres gyógyszerfartó
42–43.	Papírmunkák – részek összeállítása miltonkapoccsal Md.: táncoló bohóc	A bohóc testrészeinek pontos kivágása, összeállítása. Versek, dalok a bohóctól	testrészek miltonkapocs	tk. 52–53. o. karton, olló, ragasztó milton kapocs, céna, tű
44.	Papírmunkák – sablon használat – nyírás, ragasztás Md.: úszó delfin	Sablon használat, nyírás, ragasztás		tk. 54. o. karton, kék színes papír, sajtos doboz, olló, ragasztó
45.	Papírmunkák – sablon használat Md.: mérleghinta	Sablon használat, nyírás, ragasztás		tk. 55–56. o. karton, színes papír, sajtos doboz, olló, ragasztó, apró kavicsok
46–47.	Papírmunkák – papírfajtaírók tanultak felelevenítése Md.: virágoskert		pillangó, méh, kolibri	tk. 57–58. o. kartonpapír, pauszpapír, féltamentes rajzlap, krepp papír, hurkapálcá, színes ceruza, olló, ragasztó, céna, damil
48.	Textilmunkák Md.: rátetes terítő	Anyagvizsgálat mérés vonalzóval cikk-cakk olló differenciált használat	textil, rátét	tk. 59. o. piros és fehér filc anyag, olló, ragasztó vonalzó
49–50.	Textilmunkák – anyagismeret, anyagok szétválogatása, ruhatípus-hoz rendelése Md.: papírbaba textilruhában	Évszaknak megfelelő ruhához ruhaanyag kiválasztása, mérés, nyírás, ragasztás; babák fejdíztetése	textil ruhadarabok neve	tk. 60–63. o. karton, textildarabok (küönbözők) olló, ragasztó
51–52.	Varrás Tűbefűzés, csomózás, varrás Md.: virágminta lapok	Tűbefűzés, csomózás gyakorlása. Varrás egy irányba Öltésminták elkészítése	tűbefűzés csomózás	tk. 64–66. o. tű, céna, előre kilyukasztott karton (virágmintákkal, illetve előtte egy soros lyukasztás)

óraszám	Tananyag	Tanulói tevékenység	Fogalmak	Eszközök
53.	Gyöngyfűzés Md.: gyöngybaba	Megfelelő gyöngyök összeválogatása, felfűzése a minta alapján		tk. 67. o. gyöngyök különböző méretben, erős fonal
54.	Famunkák Md.: képperet hurkapálcából	Papír és hurkapálcá mérése, vágása méretre; ragasztás		tk. 68. o. hurkapálcá, karton, színes papír, vonalzó ragasztó, mák szemek és mák gubó, kés
55.	Alapanyagok és hulladékok Hulladékhasznosítás Md.: fonalkép	Hulladék fonal felhasználása, lovaskép készítése	körvonal	tk. 69–70. o. karton, színes fonalmaradékok, olló, ragasztó
56.	Alapanyagok és hulladékok Hulladékhasznosítás Md.: lámpás			tk. 71. o. pauszpapír, selyem papír, karácsonyi csomagoló papír, sajtós doboz olló, ragasztó, fonal
57.	Alapanyagok és hulladékok Hulladékhasznosítás Md.: bohóc	Mérés, sablonok használata Krepp-papír hajtogatás	hajtogatás, mérés	tk. 72. o. sajtós doboz, színes papírok krepp papír, fonal, olló, ragasztó
58.	Alapanyagok és hulladékok Hulladékhasznosítás Md.: ezüsthaj	Üdítős doboz feldolgozása	pikkelyek	tk. 73. o., 74. o. karton, üdítős doboz olló, ragasztó
59.	Alapanyagok és hulladékok Hulladékhasznosítás Md.: fakahnáltartó	Üdítős flakon bevonása		tk. 75. o. üdítős flakon, krepp papír, olló, tapéta- ragasztó, ecset, papír zsebkeendő
60.	Alapanyagok és hulladékok Hulladékhasznosítás Md.: traktató papucs	Műzlis doboz bevonása csomagolópapírral		tk. 76. o. műzlis doboz, színes csomagolópapír, olló, ragasztó, vonalzó
61.	Alapanyagok és hulladékok Hulladékhasznosítás Md.: ügyességi játék			tk. 77. o. joghurtos doboz, tempera olló, fonal, gyöngy, ecset

óraszám	Tananyag	Tanulói tevékenység	Fogalmak	Eszközök
62.	Alapanyagok és hulladékok Hulladékhasznosítás Md.: nyomda	Nyomda készítése különböző anyagokból		tk. 78. o. dugó, fakocka, parafalap, kés, olló, ragasztó, szivacs
KÖZLEKEDÉS				
63–65.	Közlekedési eszközök felismerése, csoportosítása több szempont szerint (Hol közlekedik?) (Mit szállít?)	Beszélgetés: spontán megnyilvánulások a városkép-részletről. Közlekedési eszközök csoportosítása. A közlekedési eszközök hangjának felismerése hangkazettáról	közlekedési eszközök nevei	tk. 79–81. o. közlekedési eszközök képe Világnak hangjai c. hangkazetta
66.	Gyalogos közlekedési helyzetek modellezése, értelmezése Veszélyhelyzetek			tk. 82–83. o.
67–68.	Szabályok a közlekedési eszközökön Közlekedési gyakorlatok tömegközlekedési eszközökön	Beszélgetés Szabályok megfogalmazása		tk. 84–85. o.
69–74.	Szabadon felhasználható órák			